

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1904. július 28.

Csütörtök.

XXIII. évfolyam. 60. szám.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 korona Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdája küldendők.

Hirdetmények díja:
4 hasábos petitorsórt, vagy annak helyéért 10 fillér
Hivatalos- és árverési hirdetmények külön díjtétel szerint.
Nyilttér sora 30 fillér.
A hirdetmények a nyiltterek díja előre fizetendő.

Szárazság.

Tikkasztó melegben, felhőtlen ég alatt közeledik vége felé az aratás. Igaz lett az idén az a közmondás, hogy a baj nem jár egyedül. Tavasz reményeinkben megcsalódtunk; a száraz tavasz elvitte termésünk jó negyed részét; a mi maradt, biz az gyenge közép termés és a most már három hete tartó aszály a takarmányhiány rémét idézi fel. Hogy mit jelent állattenyésztésünkre a takarmányinség, már sokszor tapasztaltuk s a gazdák minden előrelátására, takarékos beosztására és mindenesetre áldozatára lesz szükség, hogy az állatállomány jelentékeny csökkenése ne álljon be a rossz takarmánytermés következtetéséppen.

A földmivvelésügyi miniszter tegnap kiadott jelentésében kissé vigasztalni próbálja a gazdákat: hogy a magképződés jó, a buza acélos és meglepő sulyu s nagyban és egészben biztosítja az idei termés évi kenyereinket, sőt az utóbbi tíz esztendő átlagát tekintve, nem is a legrosszabb. Hát köszönet ezért a kis vigaszért is, mely legalább rokonszenvről és jóakaratról tanuskodik; de aligha nyújt ez kárpótlást azért a sok bajért, melyet az idei rendkívüli száraz tavasz és nyár a gazdáknak már okozott és félő, hogy még okozni fog.

Tetézi a szárazságokozta veszedelmeket az a sok tüzeset, melyről naponként jelentést kell tenni. Alig van község, tanya és gazdaság, a hol az aszály kezére ne járna annak az országos könnyelműségnek, mely a tüzzel való bánásban tapasztalható. Falvak pusztulnak el, a gabonaasztagok ezrivel esnek a vörös kakasnak martalékul, s a mit a vizes elemi csapás: eső, jégverés, áradás megkimélt a tüzes elem tizedeli meg. Százazrekre, milliókra megy ez a kár is; s ha hozzávesszük ezt ahhoz a hiányhoz, mely termésünkben mutatkozik s esetleg állataink veszedelmében rejlik: hatalmas summa kerül ki, mint veszteség a nemzeti vagyonban és jövedelemben.

S ezt a veszteséget első sorban és leg-súlyosabban a gazda érzi meg. Hát ezen a példán, az idei sanyaru esztendő gyakorlati példáján okuljanak azok, a kik messzemenő gazdasági átalakulásokat akarnak hamarjában rögtönözni s a gazda bőrre szeretnének experimentálni. Egy-két ilyen inséges esztendő, a vele járó országos csapásokkal, tetézve kiviteli nehézségekkel, vagy lehetetlenséggel s oly gazdasági válság szakadhat ránk, a

melyet egy évtized alatt is nehéz lenne kiheverni.

Az idej bajokat is csak az enyhitheti, ha mezőgazdasági terményeinknek ára némi kárpótlást nyújt a természhiányért. De legfőképpen arra kell gondot fordítanunk, hogy az állatállományt lehetőleg fentartsuk, mert ez igen jelentékeny kiviteli tényező. Ebből pénzünk leginkább s erre a jövedelmi forrásra vagyunk legjobban ráutalva ma is, de a jövőben még inkább. A földmivvelésügyi kormány nagyon bölcsen tette, a mikor a gazdasági egyesületek révén külön füzetekben felhívta a gazdákat a védekezésre a takarmányhiány ellen. Olyan növények közbeszurt termelését ajánlja a miniszter, a melyek tarlóba vetve még ősszel, vagy később vetve tavasszal adnak termést, s így a zöldtakarmányozás kinyújtását vagy annak korai megkezdését, valamint a téli takarmány pótlását teszik lehetővé.

Elmondtuk ezeket itt, e helyen, mert ezeket a dolgokat is tartjuk legalább oly országos fontosságúknak, mint azt az aszályt, mely a parlamentet most nyomorítja.

S ha szóvá tettük fentebb a mostani szárazság másik veszedelmét, a pusztító tüzeseteket, erre nézve is van mondani valónk. Az a könnyelműség, a melyet a nép körében a gyufa és pipa dolgában tapasztalunk, szinte a bünnel határos. Azoknak, a kik a néppel érintkeznek, kötelességük volna ezt a könnyelműséget fékezni s lehetőleg kiirtani. De a közigazgatás körében is alkalom nyílik a tüzveszedelem csökkentésére. Első sorban megfelelő szigor és ellenőrzés a tüzendészet terén, másodsorban pedig a tüzoltósági intézmény fejlesztése. Mindkét téren sok a mulasztás, pedig elég példa van rá, hogy okosan és kellő erős szándékkal sok bajt meg lehet előzni s a tüz ellen való védekezésre a népet meg lehet nyerni.

U.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház jul. 22-iki ülésén Perczel Dezső elnökölt.

Az elnöki előterjesztések és a jegyzőkönyv hitelesítése után névszerinti szavazás következett a civillista fölemelése felett.

A Ház általánosságban elfogadta a javaslatot. A javaslat mellett 154 és ellene 66 képviselő szavazott.

Az összes határozati javaslatokat a többség elvetette.

Ezután áttértek a javaslat részletes tárgyalására. Nessi Pál, Veres József és gróf Tisza István

miniszterelnök rövid megjegyzései után a Ház többsége a civillista fölemelésének javaslatát részleteiben is elfogadta.

Majd a Ház az 1904. évi állami költségvetés első füzetében foglalt tételek tárgyalására tért át, melyeket szintén elfogad.

Az iparosok és munkások nyugdíj-ügge.

Napjainkban a társadalomnak minden rétege arra törekszik, hogy az egyesülésben rejló hatalmas erő felhasználásával gondoskodjék arról, hogy létfontartása kellően biztosítva legyen az öregség és munkaképtelenség napjaiban is. Mindenki érzi, hogy a megélhetés körülményei napról napra súlyosabbakká lettek. Mig azelőtt az iparosok és munkások félre-rakhattak egy kis tőkét öreg napjaikra, addig a mai megváltozott, megnehezedett életkörülmények között elég az iparosoknak és munkásoknak csak a mindennapi kenyeret megkeresni s öreg napjaikra — fájó szívvel bár — nem tehetnek félre semmit. És ha bekövetkeznek reájok az öregség napjai, vagy valamely szerencsétlenség következtében rokkantakká lesznek: az önéretet adó munka eszköze, a kenyérkereső szerszám kihull kezökből, s ezt föleserélhetik az arepirító, lealacsonyító kéregetés szomorú jelvényével, a kuldusbottal. Mily lélekszomorító egy olyan elaggott iparost vagy munkást látni, a ki kénytelen a mindennapi kenyérért embertársai könyörületére szorulni.

Ezen méltatlan sors elleni védekezés régi törekvése az iparos és munkásokstály jobbainak. Ez a törekvés hozta létre 1893. március 5-ikén Budapesten a Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíj-egyletét. Az alapítóknak lelkes kis csoportja nem kisebb földadatot tűzött ki maga elé, mint azt, hogy fölszabadítsa az iparosokat és munkásokat a bizonytalan jövő rénképeitől. Alkalmat nyújt nekik arra, hogy jövő megélhetésükrol gondoskodhassanak, hogy biztosithassanak maguknak egy darab kenyeret arra a korra is, midőn a munka már megviselte, oreje elhagyta. Az a törekvésük, hogy ne legyen e hazának egyetlen munkása sem, a ki öreg napjaiban nyomorogni legyen kénytelen. Ezen nemes cél érdekében immár tizenegy év óta hirdetik az egylet alapítói az erők tömörítésének eszméjét, fölrázva a munkásokat a tőlen várakozás kárhozatos álmából, buzdítják, serkentik őket az önmagukról és családjairól való gondoskodásra.

Az egyletnek a belügyminiszterium által jóvá-hagyott alapszabályai a lehető legszabadelvűbb rendelkezéseket tartalmazzák. Tagja lehet az egyletnek minden munkás, iparos, kereskedő, tisztviselő, vagy bármely más rendes foglalkozással bíró férfi és nő egyaránt korkülönség nélkül és orvosi vizsgálat mellözésével. Iparos tanoncok is beiratkozhatnak. A beiratási díj személyenkint 1 korona 20 fillér. A tagok 20, 24, vagy 30 fillér hsti illetéket fizetnek. Ennek pontos fizetése fejében a tag, ha tíz évi tagság betöltése után a saját keresetforrásul szolgáló foglalkozásában valamely baleset, testi vagy szellemi elgyöngülés, vagy aggkori gyöngeség következtében munkaképtelenné válik: 8:40, 9:80, illetve 11 korona 90 fillér rokkantségélyt kap hetenkint élete végéig. Annál kedvezőbb a tagra nézve, minél később válik munkaképtelenné, mert a tagsági év arányában a segély is emelkedik. Negyven évi tagság után 12, 14, illetve 17 korona nyugdíjat kap a tag élete

végéig, tekintet nélkül munkaképességére. De segíti még ezenkívül az egylet a segélyre jogosult tag elhalálozása esetén a hátramaradt özvegyet és az árvákat is. Az özvegy végkielégítést, az árvák pedig neveltetési járulékot kapnak, még pedig a fiúk 13, a lányok 14 éves életkorukig.

Ez a segélyezés nem csupán írott malaszt; mert a mint az egylet kimutatásából látjuk, az 1903. március havában megkezdődött segélyezési időtől a jogosult tagok közül eddig 30 munkás vált munkaképtelenné, a kik a főntebb alapszabályszerű rokkantsegélyt pontosan meg is kapják, a miről bárkinek alkalma van meggyőződni. Segít az egylet ezenkívül két jogosult tag után hátramaradt három árvát, és segítséget nyújtott már eddig is számos özvegynek. Az egylet által az eddigi 15 hónapi segélyezési idő alatt kifizetett rokkantsegélyek összege a tizezer koronát, az árvasegélyek összege a 300 koronát, az özvegyeknek nyújtott segítség az 500 koronát jóval felülhaladja. A rendes heti segítségben részesülők életkora 31—74 év közt váltakozik és van közöttük ács, asztalos, bogárné, gazdaságvezető, gázfejlesztő, hengerész, kavarász, kovács, kőmives, lakatos, nyomdász, pénztárosnő, vasöntő, vassztergályos és többféle ipari munkás. Mily áldás az ilyen rokkant munkásoknak és családjaiknak az a segedelem s mily vigasztaló érzés és jóleső öntudat az, hogy az a biztos segítség, a melyre támaszkodnak, nem a könnyörület fájáról van levágva, hanem az önérejükből, igazán szerzett saját filléreikből gyűlt össze, s rajtuk valóban beteljesedett a közmondás: „Segíts magadon s az Isten is megsegít!”

Ily magasztos felebaráti céljaihoz méltóan az egylet az egész országban el van terjedve. Budapestén a központi egyleten (József-körút 68.) kívül négy befizetőhelye van, azonkívül szerte az országban 96 fióképztára van, úgy, hogy ez a legelterjedtebb intézmény hazánkban. A tagok száma az idén már eddig több mint négyezerrel növekedett s a taglétszám jelenleg a harmincezerrel meghaladta. A vagyon ugyancsak az idén több mint százezer koronával növekedett s jelenleg az egy millió koronát jóval meghaladja, mely összeg teljesen biztos alapokon van elhelyezve értékpapirokban, a József-utca 23. sz. fővárosi házigatlanban és kézpénzben a jó hírű Hazai Bankban. Az egylet pénzkezelésének nyilvántartása és ellenőrzése céljából havonként megjelenő Hivatalos Közlönyt ad ki, ezenkívül az özvegyek fokozottabb segélyezése céljából Segítséggyűjtőt hozott forgalomba.

A midőn az egyletre főlhívjuk ugy az érdekeltek, valamint a nagy társadalom figyelmét, megemlítjük még, hogy az egylet ügykezelése hatósági szigorú ellenőrzés alatt áll, és támogatói közt látjuk a kereskedelmi kormányt, Budapest székesfővárosát, Pozsony, Sopron, Kaposvár és több vidéki városokat, a magas főpapságot, több országgyűlési képviselőt

és jótékony emberbarátot és számos pénzintézetet. Az egyletet a keresk. Miniszter 19,815—97. számú leiratával az érdekeltek figyelmébe ajánlotta. Az érdeklődők forduljanak főlvilágosításért az egylet József-körút 68. szám alatt levő központi irodájához, vagy bármelyik fióképztár vezetőségéhez.

T A N Ú G Y.

Tudnivalók

a marosvásárhelyi m. k. állami ipari szakiskoláról az 1904—1905. tanévre.

I. Fa- és fémipari szak.

1. A marosvásárhelyi m. kir. állami fa- és fémipari szakiskola célja általában négy évi tanidő alatt szakképzett iparossegédek nevelni, minőlfogva felkarolja különösen azon elméleti s gyakorlati ismereteket, melyek az épület s butoraszalosság és fa-fáragasztat. valamint a lakatosság és géplakatoság iparszerű üzésére szükségesek. Minthogy a négy évi tanidő alatt a tanulók nemcsak elméletileg, hanem gyakorlatilag is az intézet saját műhelyében saját tanárai és művezetői által kiképeztetnek, a szakiskolát végzett iparos ifju jogosított munkakönyvet váltani és a megfelelő képesítéshez kötött igarágban működni.

2. Rendes-tanuló lehet, ki valamely közép vagy polgári iskola 2. osztályát vagy 6. elemi osztályt sikerrel végzett, 12 ik életévét betöltötte s kifejlett, ép testalkatu. A kellő elméleti előképzettség hiánya sikeres felvételi vizsgával pótolható, valamint kivételosen a tanonciskola 3. osztályát jó sikerrel végzett tanuló is felvételt.

Tekintettel a felveendő tanulók korlátolt számára a felvétel előjegyzés, illetve jelentkezés alapján történik. A jelentkezést augusztus 15-őig a szakiskola igazgatóságához a következő okmányok bemutatásával kell megtenni:

- a) születési bizonyítvány (koresztlevél);
- b) utolsó iskolai bizonyítvány;
- c) orvosi bizonyítvány az ép, egészséges testalkatról;
- d) újraoltási bizonyítvány;
- e) szülő vagy gyámi nyilatkozat az iránt, hogy a tanuló, mely szakra kívánja magát képeztetni és kötelező kijelentése annak, hogy az illető a teljes négy évfolyamot bevégezni kész.

A felvételtől értesítés küldetik.

3. A tanév szeptemberben kezdődik és az elméleti tanítás júniusban, a gyakorlati pedig júliusban végződik. Augusztus hóban szünet van.

A felvett tanulók beiratkozás véget szeptember 1—3 napjain megjeleni tartoznak.

4. A rendes tanulók tandíjat nem fizetnek, de teljes ellátás és iskolai szerek beszerzéséről a szü-

lők gondoskodik. Ellenben minden tanuló köteles egyszer s mindenkorra 6 K. műhelybiztosítékot letenni, mely alól felmentés nem adatik.

5. A fa- és fémipari szak második osztályát jelesen végző tanulók, ha kor akadály nincs, az áll. felső ipariskola megfelelő szakosztályának első osztályába fentartás nélkül felölphetnek.

A szakiskolában beunlakas nincsen, azonban a rendes és jó előmenetelt tanusító tanulók részére a II-ik tanfolyamtól kezdve ösztöndíjak állanak rendelkezésére.

(Folytatjuk.)

Felhívás előfizetésre.

Az új évnegyed alkalmából előfizetésre hívjuk föl városunk és vidéke közönségét s általában a székelység barátait.

Két évtizednél több ideje már, hogy a „Székelyföld” mint a szabadelvű eszmék hírdetője, az országos szabadelvűpárt egyik vidéki organuma, a székelység közművelődési és közgazdasági érdekeinek szolgálatára megalapított s e hosszú időn keresztül, ha szerény eszközökkel is, de mindig becsületes igyekezettel törekedtünk arra, hogy igénytelen, de hazafias munkásságunkkal olvasóink bizalmát kiérdemeljük. Hogy mennyire sikerült ez, nem a mi feladatunk megítélni. Részünkről, a már 23 éves multra való visszatekintéssel, kedves kötelesség annak kijelentése, hogy a mi sikert fölmutathattunk abban jelentékeny része van lapunk t. olvasóközönségének és munkatársainak, kik anyagilag és szellemileg támogatták lapunkat. A midőn ezt hálás szívvel konstatáljuk, egyuttal bizalommal kérjük az új évnegyed alkalmából ismételtlen a szives támogatást.

Igen-igen ohajtánók nagyobb terjedelművé tenni, magasabb színvonalra emelni lapunkat, mert ezt, — érezzük, — a székelységnek hova tovább mind jobban növekedő bajai is megkövetelnék. De ezt csak azon eszben tehetjük, ha lapunkra minél többen előfizetnek. Lapunk előfizetési díja jövőre is marad a régiben.

Negyed évre: 2 korona 50 fillér.

Fél évre: 5 korona.

Egész évre: 10 korona.

Ismételtlen kérjük a t. közönség becses pártfogását.

Kézdivásárhely, 1904. július hó.

Vajna Károly, Ifj. Jancsó Mózes,
felelős szerkesztő. kiadó laptulajdonos.

NAPI HIREK.

— Isten áldása. A miért hetek, hónapok óta epedve sohajtózott a gazdaközönség: a jótékony eső, végre valahára mit vasárnap délután magórka-

T Á R G A.

Erzsike vergődése.

Irta: Somló Margit.

Sápadtan, beesett szemmel, szomorúan nyitott be hozzám Erzsike, az én legkedvesebb kicsi barátom. Láthatta rajtam, hogy megvagyok lepve, mert mindjárt így szólt:

— Ne ijedj meg, amiért ilyen rossz színben vagyok. Nincs semmi bajom, hacsak az nem, hogy sokat gondolkozom. És a gondolataim olyan betegesek, hogy leszedik arcomról a pirt, elveszik szemeim fényét, — megfagyasztták szívem melegét...

Az utolsó szót elfojtott hangon mondta s szemében két csillogó könnyesepp jelent meg. Nem értettem beszédét. Hevesen ledobta kalapját, keztyűjét, majd elhelyezkedve a kályha barátságos közelében, így folytatta:

Tudom, hogy nem értettél meg. Elmondom hát neked azt, amit eddig senki sem tud s magam is csak sejtettem. De kell, hogy végre beszéljek róla! A hallgatás már szinte folytogat, úgy érzem, mintha agyam minden idege feszülne s nem tudok megnyugodni!

Még most sem értettem fárdalma okát, de igaz részvétellel fogtam meg kezét. Forró volt. Szenvedé-

lyes kitörése után kissé megnyugodott s tompa hangon folytatta:

— Mily jó hideg a kezed! Lásd, amikor valakiről azt hisszük, hogy teljesen ismerjük természetét, lelkét, nem is sojtjuk, mennyire félrevezethet bennünket a látszat. Rám ismersz-e ma is? A mindig gunyos, vidám lány vagyok-e, aki letagadta, hogy van érzés a szívben, mely szebb, fenköltebb, édesebb és — fájóbb a hétköznapiságnál? Ugy-e nem? Pedig ez a vergődő szív ugyanazó a leányé aki nem hiit az érzelmekben; ez a könnyes szem az, amely oly ridogen tudott nézni, s ez a keserűen vonagló ajak is az, amely eddig csak a gunyos mosolyt ismerte. Rám ismersz-e hát? s tudod-e még szeretni ezt a szenvedő teremtést ugy, ahogy a vidám lányt szeretted?

Magamhoz öletem és megosólkoltam könnyes szemét. Vállamra hajtotta szép fejecskejét s sóhajtvá kezdett bele szomorú meséjébe:

— Szerelmes vagyok. Épp oly nagyon, amely kicsinyesnek tartottam ezt az érzést. Szeretek egy embert a szívem minden dobbanásával, lelkem minden érzésével. Mindenestől az övé vagyok; csak az agyam maradt hü hozzám. Oh! mint gyűlölöm érte! Mily boldog volnék, ha ez is elpártolt volna tőlem! De nem; nyugodtan nézte, mint pártol el a szívem s mikor már megváltozhatatlanul egyedül maradtam s befogadni készültem a másíknak a szívét, akkor akkor került elő s engedte, hogy befogadjam — a

boldogságot. Hogy iszonyodtam tőle, hogy szöktem volna előle! de kísért s harsogó hangon adta tudtomra a silány esuf dolgokat, a való, a tiszta igazságot. Értsd meg: Szeretek s viszontszeretnek. Szerelmesem megkérte a kezem. Elmondta, hogy nagyon szegény s egymaga is alig tud megélni. Gondolkodási időt kértem s azóta nincs nappalom, sem éjjelem. Nem tudom többé azt látni benne, akit eddig. Nem az bánt, hogy szegény, hanem hogy mégis családalapításra mer gondolni!

Ujra nagyon izgatott lett.

— De hiszen te kinevezett tanítónő vagy, szóltam.

— Ez az! — válaszolt. — Nem tudok szabadulni attól, hogy ő is erre gondol. Ha egy férfi amikor családot akar alapítani, az asszony segítségére számít, ez a férfiaság ez esetben olyan, mint a hamis gyémánt, amely akkor ragyog csak, ha fény éri. Nos, én nem akarok ez a fény lenni! Nem akarok olyan gyémánt körül lebegni, amelynek én adom meg a csillogást! Azt akarom, hogy amannak a fénye engem is beragyogjon — hisz azért vagyok nő!

— S nem gondold hogy az igaz gyémántot is csak a csiszolás teszi ragyogóvá? — kérdeztem. Elgondolkozott.

— Hogy érted ezt? — szólt aztán.

— Csak azt akartam mondani, hogy a nagyon sok gondolkozás épp oly káros, mint a kevés. Elítélés egy embert, akit szeretsz s minden tekintetben

zett. Mintha csak kiakarta volna az eddigi mulasztásokat pótolni a természet, egyszerre oly nagy mennyiségben jelentkezett valóban Isten áldásaként az eső, Kézdivásárhelyen és vidékén, patakaként ömlött, folyt óra hosszat, felüdítve a nagy szárazságtól pusztulásnak indult növényzetet, melyek közül a törökbuza, burgonya az Isten ezen áldása következtében ujerőre kapott, mindenki nagy öröme.

— **Petőfi ünnepély.** Kászonyakabfalva fürdőző közönsége jövő vasárnap, július 31-én fogja megtartani Petőfi Sándor nagy költőnk halálának évfordulója alkalmából már 6 év óta állandóan rendezni szokott hazafias ünnepélyt a következő műsorral: 1. Szózat, éneklé a közönség. 2. Ünnepi beszéd Pisztli Márián brassói főgimnáziumi tornatanártól. 3. Petőfi emlékezete. Szavalja Szilágyi Samu. 4. Népdalegyveleg Petőfi népdalaiból, éneklé a fürdőző daloskör. 5. Álmodtam szépet, gyönyörűt, Petőfítől. Szavalja Gotthard Juliska k. a. 6. Népdalekát énekel Both Mihály. 7. A hazáról. Petőfítől. Szavalja Balogh Gabriella. 8. Kossuth katonája. Szavalja Szilágyi Samu. 9. Himnusz. Éneklé a daloskör. 10. Rákóczi induló, előadja Szőke Pista zenekara. Az ünnepély d. e. 10 órakor az erdei sötányon tartandó szent misével kezdődik. Ünnepély után délután közönséges lesz, melyen a Petőfi serleggel Embari Árpád, a székelyudvarhelyi r. k. főgimnázium ékes szava irodalom professora fog áldomást mondani Petőfi emlékeztetére. Este tűzijáték és táncmulatság lesz. Ez uton ismételtén felhívjuk a közönség figyelmét a szép ünnepélyre, melynek rendezésében Szilágyi Samu debreceni bankhivatalnok, a kedves „Szilágyi bácsi“ és Dr. Balogh Vendel ügyvéd fejtenek ki most is, mint már 6 év óta, mindig lelkes tevékenységet.

— **Horváth Ignác alezredes születésének 90 éves jubileuma.** Magyarorszáki Horváth Ignác 1848/49-iki Mátyás huszár alezredes ez évi július 31-én tölti be életének 90-ik évét. A nagy kort ért férfiú kiváló hőse volt a magyar szabadságharcnak. Szereplésének tere különösen Háromszék megye volt, ahol huszárai élén elszántan küzdött a székelység megmentéséért. A Kolozsvárt élő székely szabadsághősnek Kolozsvár hazafias közönsége e hó 31-én a városház nagytermében jubileumi ünnepélyt fog rendezni. Ez ünnepélyben Háromszék hazafias közönsége is részt vesz, a menyiben a rendezőségnek Bíró Lajos kézdivásárhelyi főgimnáziumi tanárt sikerült megnyerni a székelyek érzelmeinek a támogatására. Az ünnepély sorrendje különben a következő: 1. Horváth Ignác ünnepélyes meghívása a jubileumra. 2. Fekete Nagy Béla h. polgármester üdvözlője. 3. Az egykori bajtársak nevében az ünnepeltet köszönti Nagy Pál főhadnagy, számtanácsos, a kolozsvári honvédegyetel elnöke. 4. Az erélye muzeum üdvözlője, mint tiszteletbeli tagját. 5. A háromszéki hazafias székelyek nevében Bíró Lajos

kézdivásárhelyi főgimnáziumi tanár üdvözlő beszéde. 6. Az érkezettüdvözlő táviratok és levelek felolvasása.

— **Halálozás.** Vass Jánosné, néhai Vass János, kézdivásárhelyi kir. törvényszéki irodatiszt és a szabadságharcban a vörös siptások 11-ik zászlóaljában honvéd főhadnagy özvegye, folyó hó 23-án reggel hosszas súlyos szenvedés után szívbjaj és vízkóráság következtében jobb létre szenderült. Az elhunyt nemes lelkű ur nőt, kiben Simon Gyula kézdivásárhelyi földbirtokos neje szül. Vass Ágnes édes anyját vesztette el, folyó hó 24-én délután temették el gyászoló családjának s ismerősei nagy számának őszinte részvétel között Kézdivásárhelyen.

— **Házasság.** Nagy Béla kézdivásárhelyi iparos polgártársunk folyó hó 23-án tartotta esküvőjét Janosó Mariskával, néhai Janosó Sándor vendéglős, polgártársunk kedves leányával.

— **Az árvák öröme.** A kegyeletnek legméltebb megörökítője: a humánus cselekedet, mely sok emberöltőn át hivatva van áldást osztó hatásával a közügy szolgálatában állni és bizonyosságot tenni arról, hogy az illető egyén nem csak élt, hanem miként teljesítette honfűit, honleányi kötelességét, miként érzett és gondolkozott embertársaival szemben. Egy ily magas és eseményről emlékezhetünk meg, melyet Govrik Ödön Érkörsről, mint a Jabsztravszky Irma örökösai nevében tudatott az Erzsébet árvaház igazgatóságával. Említett urnő örökösai e vármegye árvaleányainak ajándékozták örök tulajdonul a Kovászna-Vajnafalván levő, 4000 korona értékű villájukat. Az igazgatóság az épületet át is vette és folyó hó 17-én 60 árvaleányt kegyeletos ünnepélyvel vezetett be a szép nyári lakba. „A kik ily nemes cselekednek, ha meghalnak is örökké élnek.“

— **Hangverseny.** Az alábbi műsorban felsorolt egyének f. évi augusztus hó 2-án Medgyaszay M. Jenő szín. akad. növ. továbbképzésére egy hangversenyt rendeznek, melynek műsora a következő: Nyitány: zongorán 4 kézzel előadják Pataky Józsefné és Binder János. 2. Románca. Szultán operettéből, (tenor) előadja: Medgyaszay M. Jenő. 3. Kuruc nóták, tárogató solo, előadja: Vargha László brassói ref. kántor-tanító. 4. Ripp Wan Vinele, Lili operette (levél ária és keringő) előadja: Zsigmond Annuska, a bépesti népszính. legújabb énekesnője. 5. Zene, hegedűn előadják: Séra Gyula és Bodor Kálmán. 6. Monolog Vásárhelyről: * * * 7. Magyar népdalok, előadja: Pálffy Bertala, kassai nemz. szính. baritonista. 8. Melodráma, előadja: Márk Károly, zongorán kísérik: Binder János, Vargha László. 9. Zongora játék, előadja: Pataky Józsefné. 10. Schumann, nagy ária, tenor és magyar népdalok, előadja: Medgyaszay M. Jenő szín. akad. növ., kassai nemz. színházi tag. Magyar népdalok (duett), előadják: I. Medgyaszay, Pálffy, II. Medgyaszay, Binder és a még eddig meg nem állapított női duettek. Rákóczy-induló, előadják: Medgyaszay, Pálffy, Vargha és Márk.

— Te meg azért vagy nő, hogy télen semmittevében nézd végig a férj küzdelmét? A férfira nagy kötelességeket ró az élet, de az asszonyra nem kevésbé. Vajjon jogos-e az a követelményünk, hogy kényelemben teljék életünk? Ha az, akit élettársamul adott mellém a sors, csak nehéz munka árán szerezhethet nekem kellemességeket, miért ne igyekezzem megosztani vele a terheket? S nem igaz, megnyugtató érzés-e, ha tudom, hogy tehetségem s erőm hozzájárulásával segítök azon, kit egész lelkemmel szeretek? Nem a legszebb asszonyi gyöngédség ez a férj erősségével szemben?

Megszorította a kezemet s mélyen felsóhajtott:

— És a boldogság?

— Azt megadja a nyugodt egyetértés, amely a két házastárs között fennáll. Az a nő, ki ily módon kivieszi részét a férj küzdelméből, csak fenkölt gondolkodással lehet, akire a férj is csak a legmélyebb hódolattal gondolhat. Ahol pedig a házastársak, az igaz szeretet mellett, még ennyire meg is értik egymást, ott édes, meghitt otthonra talál a boldogság s el nem száll onnan soha.

Elhallgattam. Erzsike hátrahajtotta szép fejét. Lehunyt szempillája alól könnyek peregtek végig arcán s szép, piros ajkán ismét megjelent — a mosoly.

— **Anna-bál.** Előpatak-fürdőn vasárnap, július hó 31-én tartják meg a szokásos Anna-bált. A rendező-bizottság Zathureczky Kálmán elnöke alatt a következőképp alakult meg: Br. Bánffy Farkas, Bogdán Emil, Bogdán Pista, Damokos Miklós, Előpataki Mór, Fogolyán Kristóf, Józsa Tivadar, Dr. Gergely Albert, Imecs Ernő, Dr. Kelen József, Klimó Mihály, Klimó Jenő, László Béla, Potsa János, Retteg Gyárfás, Szinte Gábor, Szinte László, Trajánovits János, Wellmann Samu. Belépti díj: Személyjegy 2 korona, családjegy 4 személyig 5 korona. Kezdeté 8 órakor. A jöhírű mulatságra az előkészületek sorányon folynak, s az előjelekből ítélve a szezon legjobb mulatsága lesz az Anna-bál.

— **A fürdőidény Kovásznán** most a legélénkebb. A vendégek száma meghaladja a kétszázat. Ezek állandóan ott tartózkodnak. A futóvendégeket 3-400 személyre lehet becsülni. Igaz, hogy a megelőző években 2-3 ezer ennyi fürdőző fordult meg Kovásznán; de hát ez a szám azóta csappant meg, mióta a Pokolsár „megkötötte“ magát s elhatározta, hogy szénsavtól duzzadó szűzi keble nem hevül magasabb ideálokért. De sietünk megjegyezni, hogy azért nem vesztett gyógyhatásából, amit a vendégek ismernek el. Jelenleg egy kiküldött geológus fura-dozik azon, hogy kikutassa okát ezen híres gyógyfürdő lanyha kitérésének, s mint értesültünk, befúrás által fognak a megrekedt szénsavnak utat nyitni. A „Dohi lobogó“ nevű privát fürdőnél a napokban kútásás közben egész véletlenül a Pokolsárhoz hasonló kitérésre akadtak, melyben majdnem olyan erős a szénsav föláramlás, illetve a buzogás, mint volt csak nem régen a Pokolsárnál. Ebből pedig azt lehet következtetni, hogy a tervbe vett furás és a Pokolsár medencéjébe hányt több száz szekér kő egy részének az eltávolításával utat nyitnak a megrekedt szénsavnak, a mi nagyon is lehetséges. A kovásznai részen Bónis bandája látja el a zenét, míg Vajnafalván — hol nagyon kevés vendég van — az ottani fürdőbirtokosság állított be zenekart helybeli zenészekből. — Szalkay színársulata jelenleg Kovásznán időzik a közönség teljes megaláztatására s a kitűnő erőkből álló társulat már nem egy kedélyes estében részesítette a publikumot.

KÖZGAZDASÁG.

Vedekezés a takarmányhiány ellen.

A mohart különben is szokás tarlóba vetni, ezt nem annyira zöldeo, hanem inkább szénává szárítva téli takarmányozásra használjuk.

A mint valamely tarlóföld felszabadult, közepmélyen felszántandó és elboronálva, 11—13 cm. sortávvalra lehetőleg sekélyen, 1-2 cm. mélyen vetendő. Kat. holdankint szóróvetésnél 20—30, sorosvetésnél 15—25 liter vetőmag szükséges. A kikelés gyorsítása céljából vetés után hengerezni tanácsos.

A mohar fejlődéséhez rendszerint csak 70—80 napot igényel és ezért a júliusban vetett mohar szeptemberben kaszálható, ha kikelés után egy-két esőt kap. A lekaszállással nem kell sietni, hanem meg kell várni, míg kalászeit teljesen kihányta, mert a tapasztalat szerint a korán kaszált mohar szőrösebb és az állatok nem eszik oly szívesen, mint a teljes virágjában kaszált, kevésbé szőrös mohart. Széna-termés kat. holdankint 15—30 métermázsa lehet, ha az őszi esőzések miatt nem lehet szénává szárítani, szükség esetén bezombolyázható.

A köles szintén gyorsfejlődésű növény és tarlóveteményül nagyon jól használható. Rendesen magjáért természetik, de termelhető zöld takarmánynak is; nehezebben szárítható szénává, mint a mohar.

Tarlót és után azonnal vetendő, takarmány-termelés céljából 12—15 cm. sortávvalra, 1—2 cm. mélyen vetjük. Vetőmagszükséglet szóróvetésnél 20—30, sorosvetésnél 12—18 liter.

Vetés után boronálni és hengerezni kell. Termése kat. holdankint 50—60 q zöldtömeg vagy 15—20 q széna lehet. Kaszálni akkor kell, ha bugáját hányja, miután szénává nehezen szárítható, lehetőleg zölden etetendő, a felesleg pedig rossz időjárás esetén bezombolyázható. Ha mának hagyjuk meg, szalmája a legjobb minőségű tavaszi gabonaszalmának takarmányértékével bír.

(Folytatása következik.)

becsülsz, csak egy hibáját látod s ez az, hogy nem tud eleget szeretni. Ki tudja, mily igazi nemes buzgalom van a szívében s rem tud emelkedni, mert a sors nem engedi. Szeret téged s legfőbb boldogsága, vágya, hogy a magáévá tchessen. Töpreng, hogyan tehetné ezt, s nem lel meg a módját. Egyetlen biztató dolog a te okleveded, amely lehetővé tenné, hogy elérjétek, amire mind a ketten vágytok. Sokáig küzdött önmagával, amíg rászánta magát a nagy lépésre s megkérte a kezéd.

— De mért nyugszik bele abba, hogy én segítsem? — szólt s hangja szenvedélyes suttogásba fult. — Mért nem tör neki a világnak s erőszakol ki a sorstól annyit, hogy ne legyen a nő segítségére utalva?

— Igazságtalan vagy — szóltam most már én is izgatottan. — A nőnek kötelessége, hogy társa legyen a férfiak jóban, rosszban egyaránt. Hogy tudod, nem tett-e meg mindent, hogy ne szoruljon a segítségedre? A sors kegyetlen és elfordult tőle. Nemeslelkűnek hisz téged s elég felvilágosodottnak arra, hogy megértse a helyzetet. Ha van egy jó barátod, ugy-e meghozol érte, ha kell, minden áldozatot? Mért ne lehessen a férj és feleség között ily viszony? Az érdekeitek közösek, egymástól el nem különíthetők s ha ez így van, miért küzdjön csak a férj, amikor társa könnyű szerrel lehet a segítségére?

— Azért férfi — felelt dacosan.

Hirdetések.

**Örök áron eladó, esetleg 6-9
évre haszonbérbe adó**

BIRTOK.

Háromszék megyében, f.-csernátoni határban, 65 k. hold tagosított tehermentes prima szántó-föld, 9 hold szénarét, 47 hold első osztályú csereerdő, két lakó belső telek, gazdasági épületekkel és finom gyümölcsfákkal, a kertek fásítva.

Felvilágosításokat ad a tulajdonos:

ÖZV. KOVÁCS KÁROLYNÉ

KOLOZSVÁRT, Trefort-utca 19. szám.

(104. 3-12.)

Eladó ablakok és ajtók!!

Használt, de jókarban levő ablakok, ablaktokok, zsaluk, és ajtók — építés következtében **jutányos áron**

ELADÓK.

Értekezni lehet **Ifj. Jancsó Mózes** nyomdatulajdonossal Kézdivásárhelyen.

A „Székelyföld“ kiadóhivatala.
A székelyföld legdusabban felszerelt nyomtatvány raktára.

IFJ. JANCÓSÓ MÓZES

gőzerőre berendezett könyvnyomdája, könyvkötészete, papír, írószerszám, és könyvkereskedése

Kézdivásárhelyt a „Jancsó“-féle gyógyszerár mellett.

Ajánlom a nagyérdemű közönségnek a legújabb és legdivatosabb béli, eljegyzési és esketési meghívókat, értesítéseket, névjegyeket, továbbá mindennemű alkalmi és más nyomtatványokat nagyon díszes kiállításban. — Gyászkoszorúk szallagaira feliratok fekete, arany és ezüst nyomással vagy valódi ércbetűkkel — melyek a szallagról soha le nem hullnak — olcsó áron eszközöltetnek.

*Mindennemű szükségeltető községi, közigazgatási, egyházi és ügyvédi nyomtatványok mind raktáron vannak. * * **

Legszebb és legalkalmasabb névnapi és alkalmi ajándékok ajánlok arekép és levelezőlap albumokat, emlékkönyveket dus választékban, remek kivitelben.

Butorraktáromban mindig állandóan raktáron tartok szalon-, ebédlő- és hálószoba berendezéseket, vaságyakat, gyermekkocsikat, ablak carnisokat, hajlitott és préselt ületű székeket, chiffonokat, mosdó-, éjjeli- és étiszekrényeket, ebédlő és heverő diványokat, matracokat stb., stb., melyek saját felügyeletem alatt házamnál készülnék, rendkívüli olcsó áron árusítok el.

Bőrárukban nagy választék van raktáron, u. m.: pénzerszények, dohány-, cigaretta-, szivar- és névjegy-tálcák. Fűsük, bajuszkefék.

Szemüvegek, cvikkerek, hegedű hurok, ótaláncok, olvasók, zsebtükrök, zsebkések, borotvák stb., stb. nagy választékban kaphatók.

Ima- és énekkönyveket, úgy katolikusok mint reformátusok részére nagy választékban tartok. Továbbá mindennemű kép-, mese- és almoskönyvek, legújabb népdalok nagy raktáron. Mindennemű tankönyvek, taniszerek és naptárok áus választékban.

Könyvkötészetemben minden fajta könyvek bekötését nagyon jutányos áron eszközölöm s azokat kívánatra ellátatom éresarkokkal, miáltal azok tiszszerte tartósabbakká válnak.

Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságu portland-cementet ajánl olcsó áron a

BRASSÓI PORTLAND-CEMENT-GYÁR

Brassóban; Kézdivásárhelyt kapható: K. Csizsár József utóda **Szabó Lajos** urnál.

70. 26-30.

Nyomatott Ifj. Jancsó Mózesnél Kézdivásárhelyt.